

Botero : ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

ΤΑ ΦΡΕΣΚΑ

ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΕΝΤΑΞΗΣ ΤΩΝ 11^{ΟΥ} & 63^{ΟΥ}
ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΑΘΗΝΩΝ

**...Η ΠΑΙΔΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ ΔΕ ΧΡΕΙΑΖΕΤΑΙ ΝΑ ΕΙΝΑΙ ΜΙΑ
ΣΚΗΝΟΘΕΤΗΜΕΝΗ ΥΠΕΡΠΑΡΑΓΩΓΗ...**

T.79 06-10-15

Αφιερώνεται στα παιδιά που λόγω βασικών ελλείψεων στη ζωή τους η λέξη «υπερπαραγωγή» τους είναι παντελώς άγνωστη

Το Τμήμα της Τελειότητας*

Τα υπέροχα παιδικά χρόνια είναι η υπέρτατη γονική φιλοδοξία. Αλλά είναι ουτοπική

Μια φίλη πόστаре προ ημερών στη σελίδα της στο Facebook μια φωτογραφία που εστίαζε στα ευμεγέθη ράμματα που έκανε ο εξάχρονος γιος της στο πιγούνι. «Το αδέξιο αγόρι μου» έγραφε η λεζάντα. Η φωτογραφία μου έκανε εντύπωση γιατί ήταν, για τα δεδομένα των social media, ιδιαίζοντως νατουραλιστική. Ο μικρός δεν χαμογελούσε, αλλά υπέμενε στωικά το μαρτύριο (υποθέτω της φωτογράφισης). Δεν θύμιζε σε τίποτα τα αψεγάδιαστα καρέ από τα ψηφιακά οικογενειακά άλμπουμ που παρελαύνουν εσχάτως. Διότι τώρα όλες οι αναμνήσεις είναι τέλειες (όσες δεν είναι καταλήγουν στον κάδο ανακύκλωσης). Δεν υπάρχουν πλέον οι ιταλικού νεορεαλισμού κακοτεχνίες του αναλογικού σύμπαντος. Κανένα από τα παιδιά της νέας χιλιετίας δεν θα βρει στο μέλλον μία φωτογραφία του που να να το απεικονίζει να κλαίει υστερικά με φόντο το χριστουγεννιάτικο δέντρο, να τραβάει ντυμένο τσολιάς τα μαλλιά της μικρότερης αδελφής του στην ταβέρνα, να ποζάρει με κόκκινο, πετσετέ σορτσάκι και αμφιβόλου αισθητικής αθλητική σαγιονάρα στην αυλή της γιαγιάς στο χωριό.

Οι αναμνήσεις της παιδικής ηλικίας εξυφαίνονται να μοιάζουν τέλειες όπως άλλωστε και η ίδια η παιδική ηλικία σήμερα. Αυτή τουλάχιστον είναι η υπέρτατη γονική φιλοδοξία (ακόμη και στην Ελλάδα της κρίσης που γεμίζει διαρκώς με στρατιές από γλασαρισμένα μοναχοπαίδια). Θεωρείς ιερό καθήκον σου να χτίσεις για το παιδί σου τέλεια παιδικά χρόνια. Χωρίς εκδορές, ματαιώσεις, ρωγμές. Χωρίς ίχνος «κενού χρόνου» (γιατί να αφήσεις το παιδί να βαρεθεί στο στίπι όταν μπορείς να το στείλεις για θεατρικό παιχνίδι, σκάκι, σχέδιο;). Και βέβαια με τέλειους γονείς (ποτέ εύθραυστους, καταπονημένους από την καθημερινότητα, θυμωμένους, άρρωστους κ.ο.κ.). Μια σαραντάχρονη μητέρα μου έλεγε πρόσφατα πως όταν νοσηλεύτηκε με πνευμονία στο νοσοκομείο άφησε στο στίπι μια στοιβα από μικροδωράκια και την εντολή να δίνουν κάθε μέρα από ένα στην τρίχρονη κόρη της!

Και όμως, οι ειδικοί τελευταία αποφαίνονται ότι η **γονική εμμονή με την ευτυχία είναι η τέλεια συνταγή για δυστυχημένους ενήλικους**. Προ καιρού η αμερικανίδα ψυχοθεραπεύτρια-σύμβουλος οικογένειας Λόρι Γκότλιμπ είχε γράψει στο «The Atlantic» ένα άρθρο με τίτλο «How to Land Your Kid in Therapy» (σε ελεύθερη απόδοση «Πώς να στείλεις το παιδί σου στον ψυχίατρο»). Το άρθρο διανθιζόταν με ιστορίες ασθενών της, ως επί το πλείστον νεαρών ενηλίκων (χωρίς οικογενειακό ιστορικό κατάθλιψης ή αγχωδών διαταραχών) που έφθαναν στο γραφείο της με προβλήματα (αίσθημα κενού, απόγνωσης κ.ο.κ.).

Μιλώντας μαζί τους για τα παιδικά τους χρόνια, η Γκότλιμπ δεν ανέσυρε στην επιφάνεια τίποτε το τραυματικό, καμία τραγική ιστορία εγκατάλειψης, παραμέλησης ή συστηματικής κακοποίησης. Αντιθέτως, πολλοί ασθενείς της εξέθεσαν σχεδόν αψεγάδιαστες παιδικές ηλικίες, εξομολογούμενοι ότι λατρεύουν τους γονείς τους, ότι οι γονείς τους είναι οι καλύτεροι φίλοι τους κ.ο.κ. Επρόκειτο, όπως γράφει χαρακτηριστικά η Γκότλιμπ, για γονείς«... που κάθε απόγευμα τους βοηθούσαν στο διάβασμα και τους έτρεχαν σε δραστηριότητες, που επενέβαιναν αμέσως αν κάποιος τους παρενοχλούσε στο σχολείο, που αν δεν πήγαιναν καλά στα μαθηματικά τους έφερναν δάσκαλο στο στίπι,

που μόλις εκδήλωναν ενδιαφέρον να μάθουν κιθάρα τους ξεκινούσαν μαθήματα στο ωδείο (αλλά που βέβαια τους άφηναν να τα διακόψουν όταν έχαναν το ενδιαφέρον τους), που αντί να τους τιμωρούν όταν δεν ήταν υπάκουοι μιλούσαν μαζί τους για τα συναισθήματά τους... Άλλως ειπείν, πρόκειται για γονείς που, όπως εμείς οι ειδικοί συνηθίζουμε να λέμε, ήταν μονίμως «**συντονισμένοι**»...». Όμως η Γκότλιμπ διερωτάται τελικά μήπως ενορχηστρώνοντας μια τέλεια παιδική ηλικία προλείαινεις το έδαφος για δυσλειτουργικούς ενήλικους.

Ίσως οι υπεραγχωμένοι σύγχρονοι γονείς ξεχνούν ότι η παιδική ηλικία δεν χρειάζεται να είναι μια σκηνοθετημένη υπερπαραγωγή με cupcakes και ξύλινα σουηδικά παιχνίδια. Χρειάζεται βέβαια να είναι μαγική. Άλλωστε η μαγεία είναι εγγενές στοιχείο της, αφού τα παιδικά χρόνια συμπίπτουν με την πρώτη εξερεύνηση αυτού του κόσμου. Αυτή που σε ωθεί να τρως τούμπες, να κάνεις ράμματα στο πιγούνι και να κρατάς, όπως λέει ο ποιητής, «την απεραντοσύνη στην παλάμη του χεριού σου».

*Πηγή: Λένα Παπαδημητρίου, Μικροκοινωνιολογικά, ΒΗmagazino, 18 Ιανουαρίου 2015

ΑΠΟΦΑΣΙΣΤΙΚΕΣ ΔΙΕΞΟΔΟΙ**

«...ενώ οι περιοχές (του εγκεφάλου) που είναι υπεύθυνες για τις αισθητήριες λειτουργίες αναπτύσσονται στην παιδική ηλικία και το μεταιχμιακό σύστημα στην εφηβεία, οι προμετωπιαίοι λοβοί –έδρα του συναισθηματικού αυτοελέγχου, της αντίληψης και των εκλεπτυσμένων αντιδράσεων– εξακολουθούν να αναπτύσσονται στην προχωρημένη εφηβεία, σε ηλικία μεταξύ 16 με 18 ετών περίπου.

Οι συνήθειες του χειρισμού των συναισθημάτων, που επαναλαμβάνονται αδιάκοπα στην παιδική ηλικία και στα χρόνια της εφηβείας, θα συμβάλλουν από μόνες τους στη διάπλαση αυτού του κυκλώματος. Γι' αυτό και η παιδική ηλικία αποτελεί ένα αποφασιστικό παράθυρο ευκαιριών για τη διαμόρφωση συναισθηματικών τάσεων σε όλη τη ζωή. Συνήθειες που αποκτήθηκαν στην παιδική ηλικία παγιώνονται στο βασικό συναπτικό δίκτυο της νευρωνικής αρχιτεκτονικής και είναι δύσκολο να αλλάξουν σε μεγαλύτερες ηλικίες. ...

...το πολύ μεγάλο άνοιγμα συναπτικής διάπλασης στην περιοχή αυτή (των προμετωπιαίων λοβών) του εγκεφάλου μπορεί κάλλιστα να σημαίνει ότι στο μεγαλειώδες σχέδιο του εγκεφάλου οι εμπειρίες ενός παιδιού μπορούν με τα χρόνια να δημιουργήσουν συνδέσεις που διαρκούν στο ρυθμιστικό κύκλωμα του συγκινησιακού εγκεφάλου. Όπως είδαμε, οι βασικές εμπειρίες σχετίζονται με το πόσο αξιόπιστοι και θετικοί είναι οι γονείς απέναντι στο παιδί, με τις ευκαιρίες και την καθοδήγηση που του προσφέρουν έτσι ώστε να μάθει να χαλιναγωγεί την στενοχώρια του, να ελέγχει την παρόρμησή του και να εκδηλώνει ενσυναίσθηση. Με τον ίδιο τρόπο, η παραμέληση, η έλλειψη εναρμόνισης από έναν υπεραπασχολημένο ή αδιάφορο γονέα ή η βίαιη συμπεριφορά αφήνουν τα ίχνη τους στο συγκινησιακό κύκλωμα.» ... ..

(Απόσπασμα)

**Πηγή: Dan.Goleman, 2011, Η συναισθηματική Νοημοσύνη τ.β, Πεδίο σ.145 (Κεφάλαιο 14: Η ΨΥΧΟΣΥΝΘΕΣΗ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΠΡΟΔΙΑΓΕΡΑΜΜΕΝΗ).

Σύνταξη Εντύπου : Κυριάκος Περβανάς